

Норт Д. Система обмеженого доступу в країнах, що розвиваються: новий підхід до проблем розвитку [Електронний ресурс] / [Норт Д., Уоліс Д., Верб С., Вейнгаст Б., переклад Боярчук Д.]. – К. : CASE Україна. – Режим доступу : <http://www.case-ukraine.com.ua>.

Норт Д. Концептуальний підхід к объяснению истории человечества / Норт, Д. Уоллис, Б. Вейнгаст // Эковест. – 2007. – Т.6. – № 1. – С.4-59.

УДК 339.2

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ДЕРЕВООБРОБНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ

Н. Є. Микитюк, М. В. Берлоус

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: reg@nung.edu.ua*

Промисловість є одним з провідних сегментів економіки, яка визначає рівень економічного розвитку держави, можливість участі у світовій організації торгівлі. В промисловості формуються кошти, які спрямовуються на її розширене відтворення, вона є активним фактором науково-технічного прогресу. В сучасних умовах розвитку економіки України позитивні зміни можна очікувати при відповідному рівні конкурентоспроможності продукції, що виробляють підприємства промисловості, у тому числі деревообробної.

Деревообробна галузь України нині виробляє більш ніж 300 найменувань товарної продукції, яка поставляється як на внутрішній, так і зовнішній ринок.

галузі функціонує 271 підприємство різних форм власності. Впродовж 2012-2017 років спостерігаємо зростання обсягів виробництва більшості видів деревообробної продукції. Найсуттєвіші позитивні зрушення спостерігаємо стосовно такої продукції як: деревина із сосни, планки та фризи для паркетного покриття підлоги, вікна, двері балконні та їх рами. Спадні тенденції спостерігаємо стосовно виробництва плит деревостружкових, паперу та кортону для графічних робіт, паперу побутового та санітарно-гігієнічного призначення (табл. 1.).

На сьогодні деревообробна промисловість України є перспективною експортоорієнтованою галуззю, від розвитку якої залежить створення нових робочих місць, наповнення бюджету, зростання конкурентоспроможності регіонів. Позитивною тенденцією є збільшення інвестицій у деревообробну галузь. Так, в галузь у 2016 р. зайшли шведські інвестори, що вклали 20 млн. Євро у завод з виробництва соснових пиломатеріалів «Українські лісопильні», а також планують інвестувати 2,5 млрд грн. в індустріальний парк, де розташована «Житомирська меблева фабрика», що здійснюватиме глибоку переробку лісоматеріалів [1].

Така активізація інвестиційної діяльності є наочним випереджаючим індикатором майбутнього зростання обсягів виробництва та експорту галузі,

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Економіко-управлінські аспекти трансформації та інноваційного розвитку галузевих і регіональних суспільних систем в сучасних умовах»

створення нових робочих місць, додаткових надходжень до бюджетів всіх рівнів/ Щоб закріпити позитивну динаміку розвитку експорту в деревообробній промисловості та підтримати її подальше економічне зростання необхідно впровадити кращі практики ЄС в сфері торговельної політики, які не суперечать правилам СОТ та одночасно забезпечують захист національного виробника. Заходи щодо захисту внутрішнього ринку встановлюються і реалізуються за допомогою тарифних і нетарифних заходів регулювання зовнішньоторговельної діяльності. Так, в рамках імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС з 2016 р. поступово скасовуються ввізні та вивізні мита на продукцію деревообробної промисловості. На більшість товарів деревообробної, целюлозно-паперової та меблевої промисловості з 2016 р. вже встановлені нульові ставки ввізного мита до ЄС, хоча й зберігаються ввізні мита на деякі види лісоматеріалів.

Таблиця 1

Динаміка виробництва окремих видів деревообробної продукції

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2012
Деревина з ялини та смереки , завтовшки більше 6 мм, тис.м ³	232	244	239	274	294	274	118,1
Деревина із сосни, завтовшки більше 6 мм, тис.м ³	719	741	773	776	897	1286	178,9
Деревина хвойних порід уздовж розпиляна чи розколота, розділена на шари чи лущена, завтовшки більше 6 мм, тис.м ³	392	339	301	398	438	411	104,8
Деревина, уключаючи планки та фризи для паркетного покриття підлоги, незібрані, у вигляді погонажу тис.т	42,8	50,4	53,2	69,1	63,9	64,3	150,2
Плити деревостружкові з деревини, необроблені чи лише шліфовані, тис.м	1433	1389	1313	1269	1304	1388	96,9
Фанера клеєна, панелі фанеровані та матеріали шаруваті подібні, з деревини інших порід ⁴ , тис.м ³	167	175	191	186	181	180	104,8
Паркет дерев'яний щитовий для мозаїчних підлог, тис.м ²	371	313	364	448	523	417	112,4
Вікна, двері балконні та їх рами, з деревини, тис.шт	875	1305	1025	1013	875	1096	125,3
Папір та кортон для графічних робіт некрейдовані, тис.т	14,6	13,7	8,7	3,5	2,8	1,3	89,1
Папір побутового та санітарно-гігієнічного призначення інший, тис.т	129	121	124	119	115	120	93,0

Так, на лісоматеріали оброблені в'їзне мито становить у межах 2-2,5%; на листи одношарової фанери та шпону залежно від порід дерев у межах від 3-6%. Зазначимо, що з боку України встановлені нульові ставки ввізного мита на деревину та вироби з неї, масу з деревини, папір та картон, друковану продукцію, меблі, тобто майже на всю продукцію галузі, крім корка та виробів з нього – 5%, вироби із соломи – 5%.

Матеріали досліджень свідчать, що процес реалізації державної політики щодо розвитку деревообробної галузі супроводжувався ґрунтовними економічними дослідженнями та публічними обговореннями. Так, Інститут суспільно-економічних досліджень оприлюднив результати комплексних досліджень, які стосуються основних проблем, що гальмують розвиток галузі. Ми погоджуємося з пропозиціями, які виносяться для обговорення [3]:

-розробити та прийняти Державну програму з розвитку лісопромислового комплексу України та відповідних регіональних програм за участі учасників ринку та інших зацікавлених сторін;

-сформуванати єдину позицію держави щодо мораторію на експорт деревини, узгодивши позиції Парламенту, Уряду та інших органів державної влади;

-посилити відповідальність за незаконну порубку лісу, в тому числі кримінальну. Передбачити на законодавчому рівні конфіскацію знарядь незаконної порубки (бензопил, транспортних засобів тощо);

вдосконалити чинну процедуру реалізації необробленої деревини на внутрішньому ринку на законодавчому рівні;

-забезпечити реалізацію всієї деревини через аукціони (включаючи отриману внаслідок санітарних рубок);

-забезпечити стабільні фіскальні умови, інвестиційні стимули та підтримку вітчизняних деревообробних підприємств у пошуках нових ринків збуту та здійснення експортної діяльності

впровадити жорсткий контроль за обігом деревини, зокрема, через повноцінне впровадження електронного обліку, синхронізацію баз даних щодо сертифікатів походження, митних баз даних тощо.

На нашу думку, реалізація таких заходів сприятиме розвитку деревообробної галузі України.

Список використаних джерел:

Іноземні інвестори розвиватимуть деревообробну галузь в Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://agropolit.com/news/4880-inozemni-investori-rozvivatimut-derevoobrobnu-galuz-v-ukrayini>

Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Перспективи розвитку деревообробної промисловості в Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу: iser.org.ua/uploads/pdf/Післямова%20до%20круглого%20столу.pdf